

Південно-Західна Азія охоплює територію, яка лежить на захід від Пакистану і на південь від кордонів колишнього Радянського Союзу. Площа регіону – 6,8 млн. км кв., населення більше 250 млн. чоловік.

Державний устрій	
Сирія	Республіка
Ізраїль	Парламентська республіка
Ліван	Республіка
Ірак	Республіка
Іран	Ісламська республіка
Саудівська Аравія	Абсолютна монархія
Кувейт	Конституційна монархія
Бахрейн	Монархія
Катар	Монархія
ОАЕ	Федерація монархій (еміратів)
Оман	Абсолютна монархія
Ємен	Президентська республіка
Туреччина	Республіка
Кіпр	Республіка
Афганістан	Республіка
Йорданія	Конституційна монархія
Палестина	Республіка (частково визнана)

Азіатський регіон

території

До складу регіону входять 17 країн, на які припадає до 17 % території Азії та майже половина її держав. Займає він півострів Мала Азія, Вірменське та Іранське нагір'я, частково Великий і Малий Кавказ, Месопотамію, Палестину, Аравійський півострів і острів Кіпр.

Країна	Столиця	Площа, тис. км ²	Населення, млн осіб	Густина населення, осіб/км ²	ВНП на душу населення, дол. (2000 р.)
Афганістан	Кабул	632,90	20,10	31	800
Бахрейн	Манама	0,38	0,59	868	15900
Ємен	Сана	527,90	14,50	27	820
Ізраїль	Тель-Авів	21,00	5,50	262	18900
Ірак	Багдад	438,30	19,80	45	2500
Іран	Тегеран	1648,00	67,30	41	6300
Йорданія	Амман	89,20	5,40	61	3500
Катар	Доха	11,00	0,55	50	20300
Кіпр	Нікосія	9,20	0,74	80	16000
Кувейт	Ель-Кувейт	17,80	1,70	96	15000
Ліван	Бейрут	10,40	3,00	288	5000
ОАЕ	Абу-Дабі	83,60	2,30	28	22800
Оман	Маскат	212,40	2,20	10	7700
Саудівська Аравія	Ер-Ріяд	2149,60	17,90	8	10500
Сирія	Дамаск	185,10	14,20	68	3100
Палестина	Раммала	6,2	4,1	66	2900
Туреччина	Анкара	779,40	60,10	77	6800
Усього		7022,60	254,20	Середня – 36	Середній – 8760

Країни регіону мають такі особливості:

- розташування на «жвавому місці» – стику трьох частин світу: Азії, Європи й Африки, межування з країнами регіонів Південна та Південно-Східна Європа, Північна Африка, Північна та Центральна і Південна Азія;
- більша частина території регіону омивається морями: Середземним, Чорним, Червоним і Каспійським морем-озером, а також Перською затокою Аравійського моря. За доступністю суші з моря регіон поступається тільки Європі;
- наявність найдавніших центрів цивілізації, де ще 10 тис. років тому існували землеробство і скотарство, 6 тис. років тому – іригація і приблизно тоді ж зародилася металургія (виплавка міді). На території регіону розвивалися художні ремесла, монументальне зодчество, писемність, література, наука. Створений фінікійцями алфавіт започаткував писемність багатьох народів, у тому числі європейських;
- давні традиції політичної інтеграції країн регіону. Протягом сторіч вони входили до складу могутніх державних утворень (арабські халіфати, Османська імперія). Дотепер, особливо у фундаменталістському середовищі, живі ідеї єдиної арабської держави;
- належність більшості країн до ядра ісламського світу. Іслам виник тут на початку VII ст. у західній частині сучасної Саудівської Аравії і поширився насамперед у країнах регіону. Нині головні центри, найбільші духовні святині ісламу розташовані саме тут. Крім ісламу, регіон є батьківщиною християнства та юдаїзму;
- політична напруженість у регіоні, який є найбільшим світовим імпортером зброї. За кількістю національно-релігійних конфліктів і осередків напруженості він не має собі рівних у світі.

«Тарягі толеси»

Незважаючи на свою відносну арабо-мусульманську єдність, за тривалістю та «гарячому» характеру конфліктів цей регіон, мабуть, займає у всьому світі перше місце.

Ізраїльсько-палестинська проблема має вже більш ніж піввікову історію, залишаючись протягом всього цього часу ледь чи не найскладнішою

Все почалося з того, що в кінці 1947 р. Генеральна Асамблея ООН прийняла історичну резолюцію, згідно з якою на невеликій території Палестини повинні були утворитися дві незалежні держави - арабська і єврейська. При цьому були визначені і лінії розділу. А святе не тільки для тих і інших, але і для всіх християн місто Єрусалим, щоб не стати «яблуком розбрату», повинно було отримати міжнародний статус. Саме на основі цієї резолюції в 1948 р. була створена держава Ізраїль. Але її друга частина, що стосується палестинської держави, так і не була реалізована.

Почалася I арабо-ізраїльська війна, але араби її програли, і Ізраїлю вдалося збільшити свою тери-торію з 14 тис. до 21 тис. км кв. Однак західний берег р. Йордан і східна частина Єрусалима з Храмовою горою, де знаходяться головні святі місця трьох релігій - християнської, іудейської і мусульманської - залишилися за Йорданією.

II арабо-ізраїльська війна 1956 р., в якій на стороні Ізраїлю брали участь Англія і Франція, не внесла змін до палестинської ситуацію.

Зате III, так звана, шестиденна війна в червні 1967 р. змінила її радикально. У результаті цієї війни Ізраїль отримав від Йорданії західний берег річки Йордан і східну частину Єрусалиму. На західному березі почалося будівництво ізраїльських поселень. Крім того, Ізраїль ввів свої війська до Південного Лівану, захопив у Сирії стратегічно важливі Голанські висоти. Парламент Ізраїлю ще у 1950 р. оголосив Західний Єрусалим столицею своєї країни, а в 1980 р. він проголосив «вічною і неподільною» столицею весь Єрусалим, включаючи його східну, арабську частину. Арабо-ізраїльські війни призвели також до того, що більше 4 млн. палестинців були змушені емігрувати, переважно в сусідні арабські країни - Єгипет, Ліван, Сирію, Йорданію, де виникли численні табори біженців.

У відповідь на все це палестинці створили свій парламент (Національна рада) у вигнанні і під керівництвом Організації визволення Палестини (ООП) продовжили боротьбу за формування власної держави. Основних вимог у них було три: 1) повернути їм землі, призначені для створення Палестинської держави і захоплені Ізраїлем, 2) дозволити мільйонам палестинських біженців повернутися до своїх осель, 3) зробити Східний Єрусалим столицею держави Палестина. У відповідь на повернення земель вони обіцяли припинити напади на Ізраїль і постійні терористичні акти проти його мешканців (формула: «мир в обмін на землю»).

Деякий перелом на краще настав у 1988 р., Коли Національна рада Палестини оголосила про створення на частині території держави Ізраїль арабської держави Палестина, що складається з двох частин - Західного берега р. Йордан і сектора Газа на узбережжі Середземного моря. Невдовзі нова держава була визнана більшістю країн світу і отримала статус країни-спостерігача при ООН. Проте визнання цього факту Ізраїлем відбулося тільки в 1993 р. У 1994 р. в секторі Газа і на невеликій частині Західного берега дійсно почалося створення Палестинської національної автономії, а в 1996 р. керівник ООП Ясір Арафат став главою Палестинської національної адміністрації, ще раніше він був обраний президентом майбутньої незалежної держави Палестина.

Нині територія Палестинської автономії займає 6020 км. кв, що при населенні в 4,1 млн. чол. відповідає його середній щільності 620 чол. на 1 км (у тому числі на сектор Газа доводиться 380 чол./км. кв. і 1,5 млн. чол.).

Багато не вирішених питань залишається ще й у відносинах Ізраїлю з сусідніми арабськими країнами. Так, мирний договір з Єгиптом було укладено ще в 1979 р., і тоді ж Ізраїль вивів свої війська із Синайського півострова, дозволивши тим самим знову відкрити судноплавство по Суецькому каналу; мирний договір з Йорданією був укладений у 1994 р. На початку 2000 р. Ізраїль

Проблема Курдистану виникла ще після Першої світової війни, коли слідом за остаточним розпадом Турецької (Османської) імперії ця велика гірська область, населена курдами - народом іранської мовної групи індоєвропейської сім'ї, - була розділена між кількома сусідніми країнами. Ситуація мало змінилася і до наших днів: приблизно 14 млн. курдів живуть у Туреччині, 4,8 млн. - в Ірані, 4,4 млн. - в Іраку і 1,2 млн. - у Сирії.

Ось вже протягом більш ніж дев'яти десятиліть курди ведуть боротьбу, в тому числі збройну, за створення своєї національної держави Курдистан. Але тільки у двох випадках - на початку 1940-х рр.. в Іраку і в середині 1970-х рр.. в Ірані - їм вдалося домогтися хоча б тимчасової національно-культурної автономії. Особливо непримиренну позицію по відношенню до своїх курдів завжди займали Туреччина і Ірак. Турецька влада взагалі не вважають курдів самобутнім народом, а іменують їх турками. У боротьбі з курдськими повстанцями вони застосовують регулярну армію, вводячи в дію важку артилерію та авіацію. Іракський режим Саддама Хусейна також не раз застосовував по відношенню до курдів жорстокі репресії, включаючи насильницьку депортацію майже 1 млн. людей з прикордонних з Іраном районів.

Довгострокова нестабільна політична обстановка призвела до масової легальної і нелегальної еміграції курдів в інші країни. Основний потік курдських трудових мігрантів направлений в Західну Європу: в Німеччину, Францію, Швейцарію, інші країни. Досить великі курдські діаспори склалися також у Вірменії, Грузії, Азербайджані, Росії.

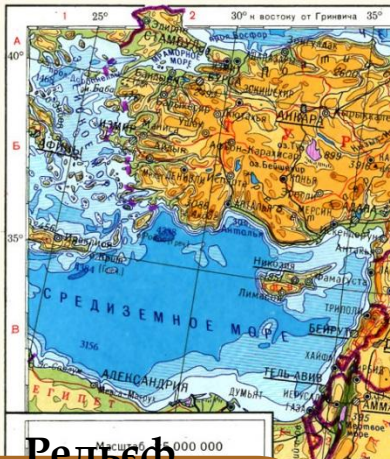
Кіпрська проблема виникла значно пізніше, в середині 1970-х рр.. Вона пов'язана з політичним розділом цього острова (площею 9,2 тис. км. кв.) на дві частини.

Після проголошення незалежності в 1960 р . першим президентом республіки Кіпр став архієпископ Макаріос. У 1974 р . владу в Греції захопили «чорні полковники», які підняли проти уряду Макаріоса озброєний заколот. Цим скористалася Туреччина, яка під приводом захисту конституційних прав турків-кіпріотів ввела на острів свої війська й окупувала його північну частину. У 1983 р . тут була проголошена «Турецька Республіка Північного Кіпру» (ТРСК).

З тих пір на о. Кіпр існують дві держави. У південній, більшій частині розташована визнана світовим співтовариством Республіка Кіпр, яка є членом ООН. Вона займає 64% всієї території острова, а населення її становить 790 тис. осіб, або 88% від усього населення. Тут живуть греки-кіпріоти, які сповідують православну релігію. У північній частині острова знаходиться не визнана жодною державою світу, крім Туреччини, «Турецька Республіка Північного Кіпру», що займає 36% його території з населенням в 220 тис. чоловік, що становить 22% від усього населення острова. Тут живуть турки-кіпріоти, які сповідують іслам. (В 1974 р . Туреччина провела в північній частині Кіпру масові етнічні чистки, у результаті яких з 200 тис. греків-кіпріотів тут залишилося всього 500 чоловік.) Обидві ці частини розділені так званою «зеленою лінією» шириною в декілька сотень метрів, яка охороняється «блакитними шоломами» ООН . Ця лінія проходить і через столицю країни Нікосію, основна, південна частина якої служить столицею Республіки Кіпр, а менша, північна під назвою Лефкосія - столицею ТРСК.

Проблема Кіпру ще чекає свого рішення. Організація Об'єднаних Націй виступає за виведення з острова великого контингенту турецьких військ і за таке врегулювання цієї проблеми, при якому єдність країни було б відновлено, причому без обмеження прав і греків-кіпріотів, і турків-кіпріотів. В кінці 2002 р . ООН запропонувала план кіпрського врегулювання, що передбачає створення на острові єдиної держави з широкою автономією грецької і турецької общин. Тоді Кіпр увійшов би до складу ЄС як єдина держава. Але цей план був відкинутий ТРСК.

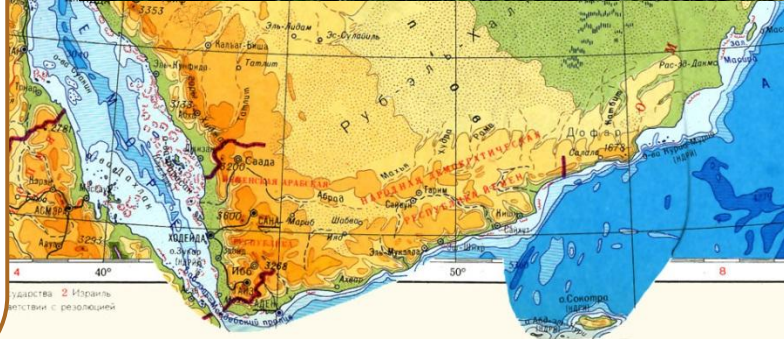
Природа

Рельєф

Для регіону характерна значна гористість альпійського віку, висока сейсмічність, свідченням чого є землетруси у Вірменії, Туреччині, Ірані тощо. Найбільші гірські системи регіону – Кавказькі гори. Іранське й Анатолійське (Малоазіатське)

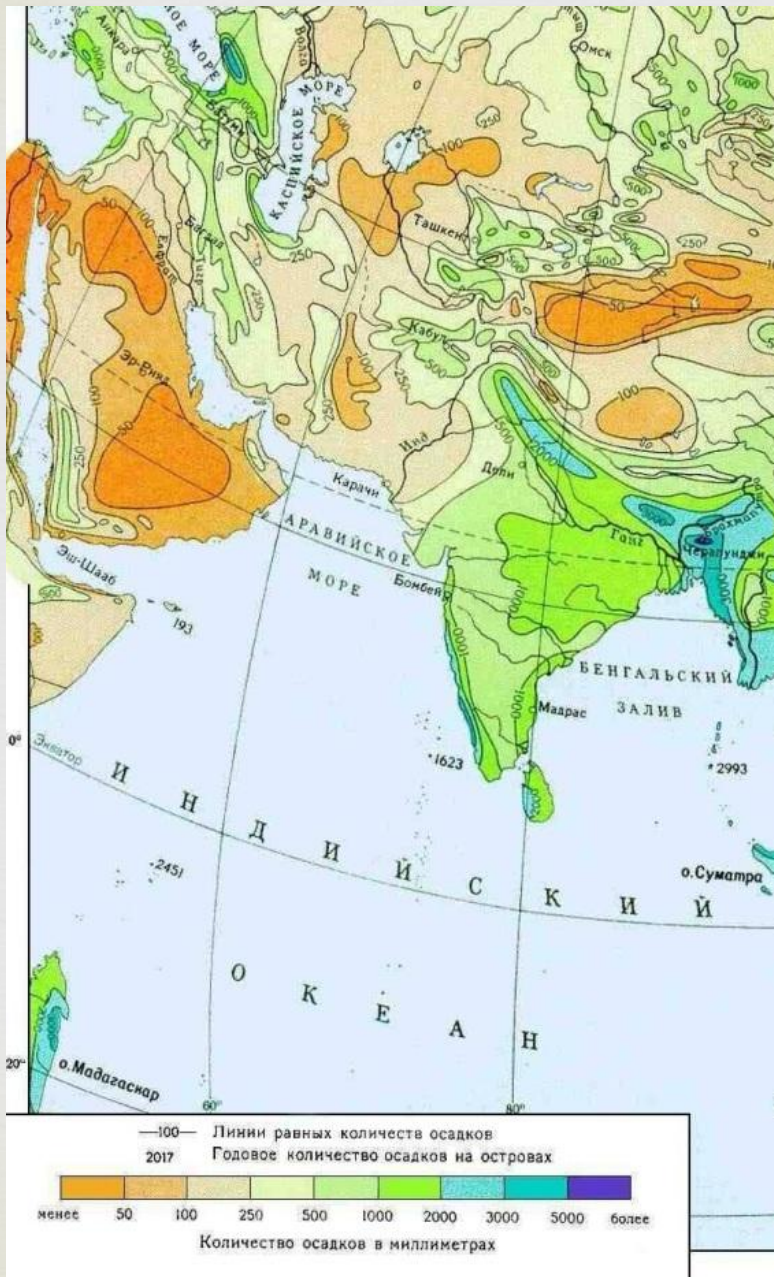
нагір'я

Найбільша низовина регіону – Месопотамська, що розташована у долинах річок Тигр та Євфрат і є одним із великих зрошуваних оазисів світу.

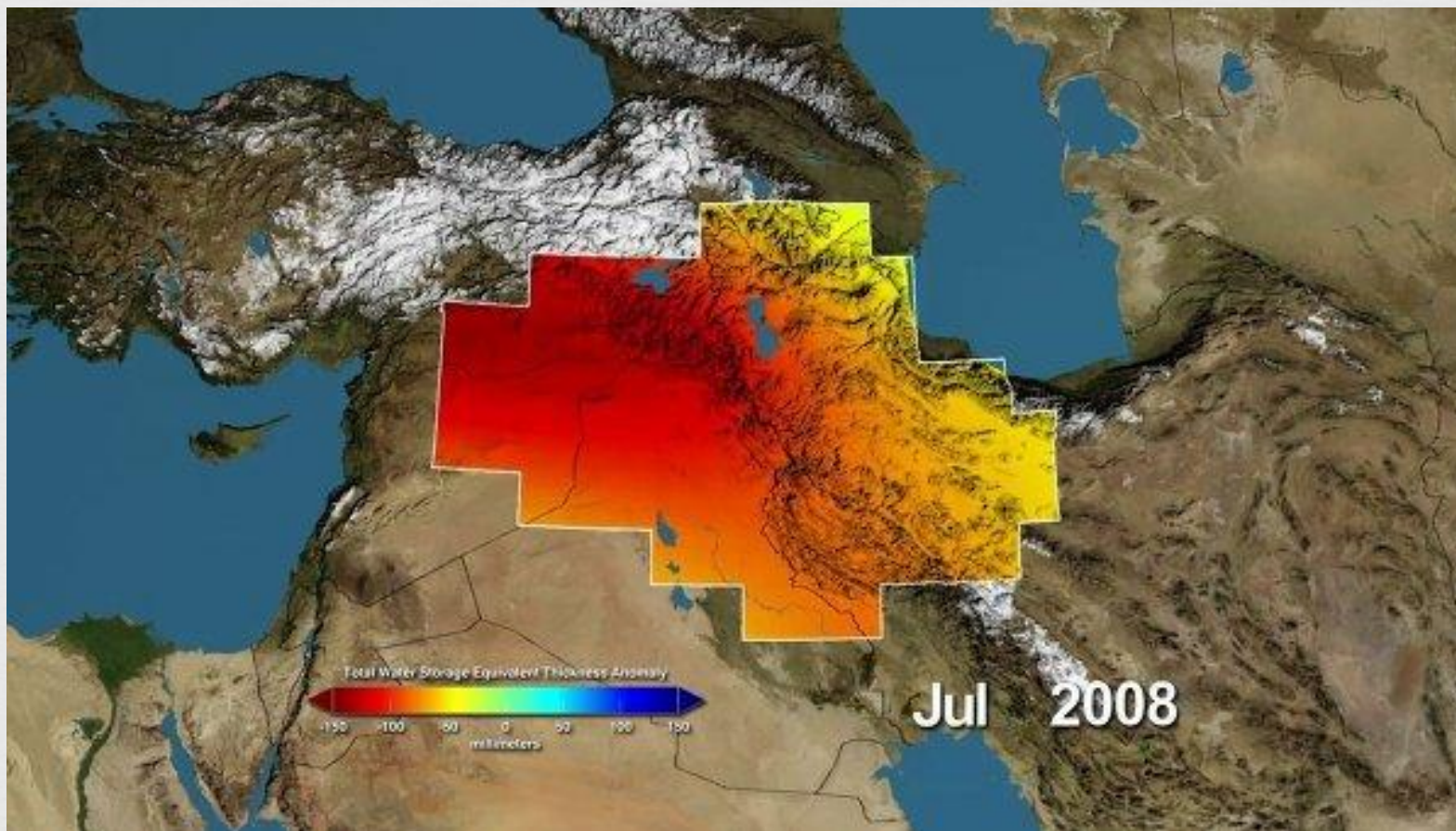
Клімат

Регіон розміщений у субтропічному і тропічному поясах. Клімат дуже жаркий і сухий. Велика частина території – сухі степи, напівпустелі й пустелі. У центрі й на півдні Аравійського півострова температури сягають $+55^{\circ}\text{C}$. Лише на узбережжях Чорного і Середземного морів розташована зона твердолистяних лісів й чагарників, а в Туреччині та Ірані є невеличкі ділянки вологих субтропіків (Колхіда, Ленкорань).

Поверхневі води

Гідромережа регіону порівняно густа у горах, дуже розріджена на рівнинах. Великі ріки: Тигр, Євфрат, Кура, Ріоні, Амудар'я, Пяндж, Кизил-Ірмак та ін. Чимало малих і середніх рік закінчується у безстічних басейнах або зникає у пісках.

epa

Пустелі

Великий Нефуд

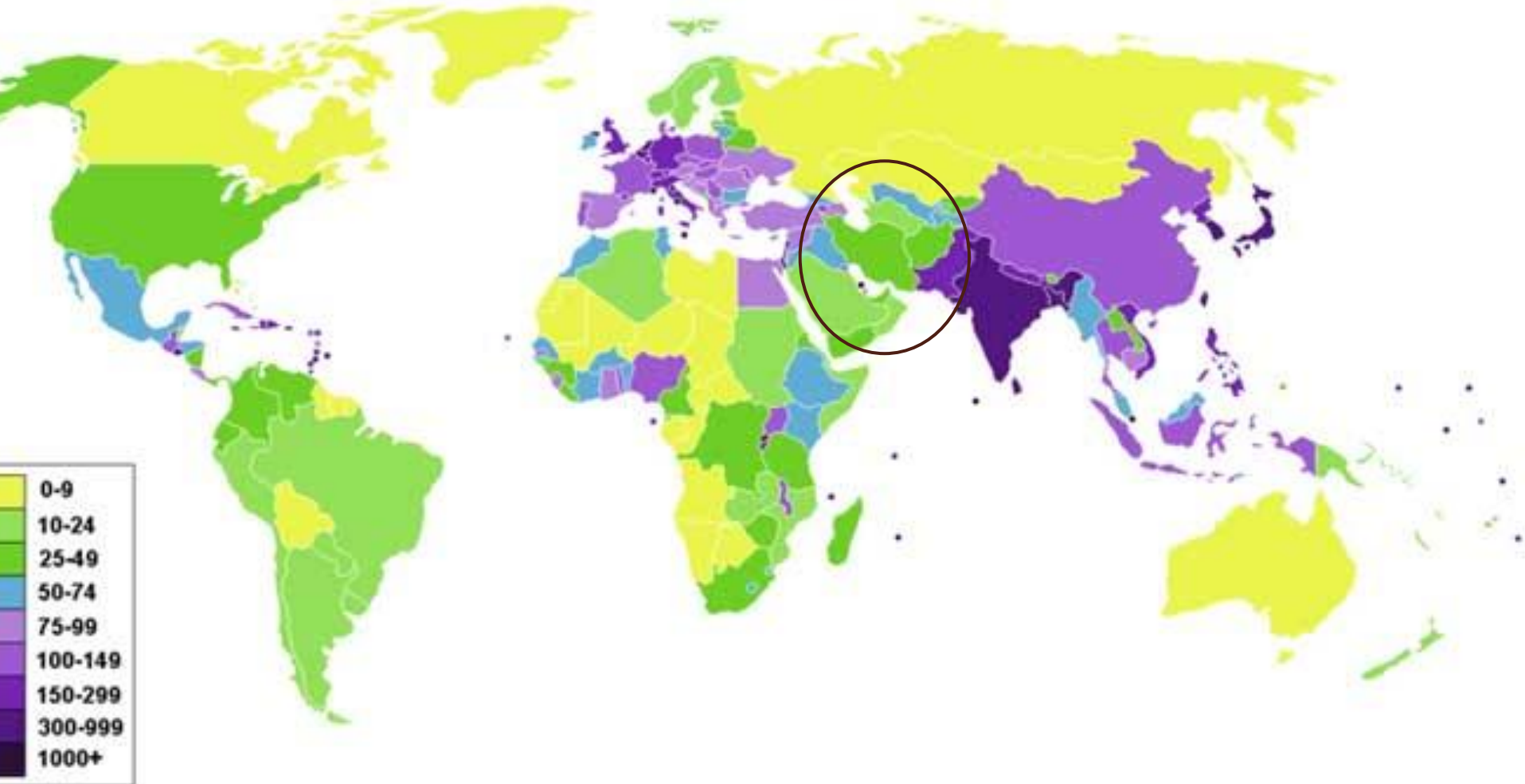

Розташування на межі трьох частин світу
(Азії, Африки, Європи) та перехресті
важливих морських комунікацій (Босфор і
Дарданели, Суецький канал, Баб-ель-
Мандебська протока), наявність
різноманітних, а подекуди унікальних
природних ландшафтів та багатючих
нафтових родовищ надають Південно-
Західній Азії велике економічне й
стратегічне значення.

Населення

Проживає понад **254** млн. осіб. Максимальна чисельність - в Ірані (67,3 млн. осіб), мінімальна — у Катарі (0,55 млн. осіб). Середня густина населення – 35 чол. на км. кв.

Вплив ісламу на життя більшості країн позначився і на демографічних показниках: простежується швидке зростання населення, «демографічний

Релігії

Регіон є батьківщиною **ісламу**. На його території містяться святі для кожного мусульманина міста – Мекка (найсвятіше місто в ісламі), де, за легендою, народився Мухаммед, і «місто пророка» – Медина, де на місці будинку, в якому, як стверджується, помер Мухаммед, споруджена велична мечеть Ель-Харам, із гробницею засновника ісламу та інших «святих». Паломництво сюди є одним із п'яти «стовпів» ісламу.

в Ізраїлі є офіційною релігією в державі, хоча законодавче не підтверджено. Проте вплив рабінату на суспільство Ізраїлю дуже великий. Рабини контролюють питання шлюбу і сім'ї, оскільки лише вони уповноважені оформляти акти цивільного стану, стежать за дотриманням кашрута (правил приготування, вживання і збереження харчових продуктів) і суботи (шабату), що вимагає припинення будь-якої виробничої та службової діяльності. Релігійні свята в Ізраїлі є одночасно і державними.

Ель-Харам

Греки-кіпріоти – православні. Приблизно 1/2 населення Лівану – представники місцевих християнських церков католицького і православного напрямів.

Особливості економічного

розвитку

За рівнем економічного розвитку країни Південно-Західної Азії належать:

- багаті нафтоекспортуючі країни із високими показниками ВВП і національного доходу («золоті князівства» Перської затоки) – ОАЕ, Кувейт, Катар, Бахрейн, Саудівська Аравія, Оман;
- – розвинуті країни «переселенського капіталізму» – Ізраїль
- – країни групи НІК – Туреччина (3-тя хвиля в Азії);
- – країни - «середняки» – Іран, Ірак.
- – найбідніші країни – Йорданія, Ємен, Сирія, Афганістан. Найбідніша держава регіону – Афганістан (належить до десятки найбідніших держав світу).

У МГПП регіон виділяється передусім видобутком та експортом нафти, розвитком легкої (особливо у Туреччині та Ізраїлі) та харчової промисловості. За виробництвом та експортом ізюму, сухофруктів, горіха-фундука, фініків, бавовни, тютюну, ангорської вовни регіон є провідним у світі. Останніми

роками зростає його роль у розвитку міжнародного туризму.

У структурі ВВП нафтодобувних країн регіону зростає питома вага промисловості: у 2009 р. вона сягнула 13 % в Іраку, 55 – 56 % в Омані, ОАЕ, Кувейті. Частка промисловості у ВВП країн агропромислової групи значно нижча: 20 % у Сирії, 10 % у Лівані та 7 % у Йорданії. На обробну промисловість припадає майже 14 % вартості ВВП країн регіону. Важливим у структурі господарства регіону є сектор торгівлі та послуг.

У 2009 р. його питома вага у загальній вартості ВНП становила приблизно 51 % . Це збільшення зумовлене скороченням обсягів продукції сільського господарства і промисловості у нафтовидобувних країнах.

У країнах регіону питома вага військових витрат у структурі ВВП становить від 9 до

Промисловість

Сільське господарство

Рослинництво

Є провідним у сільському господарстві. Майже повсюдно спостерігаються невисокі врожаї, низька товарність. нова землеробства – зернові культури: пшениця (батьківщиною якої є Передня Азія), ячмінь, кукурудза, просяні. На поливних землях в Ірані, Туреччині, Іраку, Азербайджані вирощують рис.

Із технічних культур вирощують бавовну у Туреччині. Туреччина, Ліван, Кіпр, Іран вирощують багато тютюну, а сорти, які висаджують на півночі та заході Туреччини, за ароматом вважаються одними з найкращих у світі. У внутрішніх гірських районах Ірану та Афганістану (район «Золотого півмісяця»)

нелегально вирощують опіумний мак.

Майже повсюдно ростуть різноманітні **плодові** насадження. Країни Середземномор'я у великих обсягах вирощують цитрусові (особливо апельсини), а Ізраїль за їх виробництвом (585 тис. т) належить до десятки світових лідерів. Ірак дає 80 % світового експорту фініків. Туреччина є світовим лідером за зборами (743 тис. т) горіха-фундука. У Лівані, Ізраїлі та Ємені вирощують банани.

Країни Середземноморського узбережжя (Туреччина, Ізраїль, Кіпр, Ліван, Сирія) мають великі плантації олив, у південних районах Ємену навколо міста Моха – каву сорту «мокка», яка вважається однією з найкращих у світі.

Сільське господарство Туреччини

родні умови та релігійні традиції зумовлюють особливу спеціалізацію галузі. Переважає розведення **дрібної рогатої худоби, коней та верблюдів**. Значно менше тут великої рогатої худоби і зовсім відсутнє свинарство. У посушливих напівпустельних районах розводять каракульські породи овець. Афганістані, Іраку, Ірані, Туреччині розвинуте скотарство.

рико-етнографічній області Туреччини Анатолії здавна розводять ангорських, відомих шовковистою вовною (тифтик). За виробництвом мохеру Туреччина належить до групи лідерів разом з Китаєм та ПАР. Традиційним напрямком тваринництва в країнах напівпустельних і пустельних зон є верблюдівництво. Народи регіону здавна розводять арабських скакунів.

Особливості харчування єврейського народу є передумовою розвитку шовківництва (переважно вирощують курей та індичок). На заході Туреччини, у провінції Бурса, розташований найбільший у Південно-Західній Азії район шовківництва.

Води Червоного, Аравійського та Каспійського морів. Перської затоки багаті на рибу. Тут виловлюють такі цінні промислові види риби, як тунець, макрель, ставрида тощо. Велику рибу споживає населення тих країн, де її виловлюють (Ємен, Катар, Саудівська Аравія та ін.), а дрібну – переважно сардину та анчоуси (засолені або висушені на сонці). Велику рибу експортують в інші країни. У водах Перської затоки поширений вилов креветок.

Транспорт

загальною протяжністю 26 689 км зосереджена у північно-західній частині, в прибережних районах Середземномор'я, Туреччині, Ірані, Грузії, Азербайджані. Через територію багатьох країн проходить Транс'євразійська магістраль Берлін – Белград – Стамбул – Басра. Бахрейн, Ємен, Кіпр, ОАЕ, Оман, східна частина Саудівської Аравії залізниць не

у зовнішніх і внутрішніх перевезеннях важливу роль відіграє **автотранспорт**. Найбільші автостради прокладено в усі центри цивілізації і райони видобутку нафти. Через територію регіону прокладено

Важливе значення має **морський транспорт**. В усіх країнах останніми десятиріччями побудовано сучасні порти і доки, де обслуговують нафтові танкери, пасажирські лайнери і судна. Найбільший у регіоні флот – на Кіпрі («країна зручного прапора»). Власні флоти мають Туреччина, Іран, Ірак, Кувейт Бахрейн. «Саудівська національна компанія морських перевезень» має 21 судно для транспортування нафтопродуктів.

Через регіон проходять два важливі міжнародні морські шляхи: із Середземного моря в Індійський океан Суецьким каналом і з Чорного в Середземне море протоками Босфор і Дарданелли. В еміраті Дубай (ОАЕ) знаходиться найбільший у світі сухий док, розрахований на ремонт танкерів тоннажністю до 1 млн. т.

Судноремонтні доки є у Бахреїні та

Регіон є одним із провідних у світі за потужністю і протяжністю **трубопроводів**. Біля Суецького каналу побудовано проміжний нафтопровід від Суеца до Александрії. Велетенські танкери доставляють нафту в Суецький порт, а з порту Александрія її транспортують звичайними танкерами.

У пустельних і напівпустельних районах ще й досі активно використовують гужовий транспорт (верблюдів).

Країнам Південно-Західної Азії належить вагомe місце в системі міжнародних **повітряних сполучень**.

Над територією регіону проходять найважливіші повітряні траси, які з'єднують Європу з Південною і Східною Азією та Австралією.

Останніми роками в деяких країнах створено національні авіакомпанії: найбільша на Близькому Сході «Сауді Арабіен Ерлайнз» (Саудівська Аравія), «Ель-Аль» (Ізраїль), «Сиріен Араб Ейрлайнз» (Сирія), «Кувейт ейруейз компані» (Кувейт), «Алія» (Йорданія).

Держави регіону вивозять:

- **Афганістан** – опіум, сухофрукти, бавовник, килими, каракуль;
- **Бахрейн** – нафту і нафтопродукти, алюміній;
- **Ізраїль** – оброблені діаманти, цитрусові, хімікати, мінеральні добрива, фруктові соки та консерви, програмне забезпечення;
- **Йорданія** – фосфорити, цемент, сільськогосподарську продукцію, добрива;
- **Ірак** – нафту, фініки, вовну, шкіряну сировину;
- **Іран** – нафту, килими, залізо, шкіряну сировину, сухофрукти;
- **Ємен** – нафту, рибу, шкіру, каву, фрукти, овочі, тютюн;
- **Кіпр** – цитрусові, продукцію виноградарства і легкої промисловості, цемент;
- **Кувейт** – нафту, хімічні добрива;
- **Ліван** – цитрусові, цемент, хімікати, шкіру, овочі, тютюн, маслини;
- **ОАЕ** – нафту, в'ялену рибу, перли, тютюн, шкіряну сировину;
- **Саудівська Аравія** – нафту, нафтопродукти, овочі, курячі яйця, м'ясо птиці;
- **Сирія** – нафту, бавовну, ячмінь, фрукти й овочі, шкіряну сировину, живих овець;
- **Туреччина** – продукцію легкої (текстиль, шкіряна сировина) і харчової промисловості (сухофрукти, чай, горіх-фундук, тютюн), метали, транспортне обладнання, хімічні товари;
- **Катар** – нафту, нафтопродукти, хімічні добрива, сталь;
- **Оман** – нафту, рибу, текстиль, метали.

В **імпорті** переважають автомобілі, устаткування, продовольчі товари, будівельні та лісоматеріали. Ізраїль ввозить необроблені алмази; Кіпр і Туреччина – нафтопродукти, Кувейт – легкові автомобілі; ОАЕ – предмети повсякденного вжитку, Іран – пшеницю, рис, цукор; Саудівська Аравія – всі види промислових товарів. Ізраїль, Іран, Ірак, ОАЕ, Саудівська Аравія й Туреччина є найбільшими у світі покупцями сучасної військової техніки і зброї.

Рекреація і туризм

Регіон – найбільший у світі центр паломництва. В Ізраїлі розташовані 8 святих місць іудеїв, 11 – християн, мусульман. У Саудівській Аравії знаходяться святі місця всіх мусульман – Мекка і Медина. Мекка, де народився Мухаммед, є найсвятішим місцем для 1 млрд. мусульман світу. Щорічне паломництво («хадж») здійснюють 4,5 млн. осіб (відповідно до квот кожної мусульманської країни)

Країни регіону мають сприятливі передумови для розвитку рекреаційної галузі економіки. У більшості з них є унікальні природні умови – гірські ландшафти і цілющі джерела, курорти узбережжя Чорного, Середземного й Червоного морів; історичні та культурні пам'ятки трьохтисячолітньої історії (археологічні розкопки, печерні буддійські монастирі в Афганістані, релігійні пам'ятки – мінарети, мечеті, мавзолеї середньовіччя). Цікаві для туристів екзотичний спосіб життя в оазисах, горах, а також сучасна екзотика багатих «золотих князівств» Перської затоки.

Для багатьох країн регіону туризм став важливим джерелом валютних надходжень (Кіпр, Ізраїль, ОАЕ, Кувейт, Бахрейн тощо). Іноземних туристів приваблюють унікальні природні умови і чудова туристична інфраструктура (готелі, кемпінги, мотелі, різноманітна система розваг та ін.). Однак основним фактором, що стримує потік іноземних туристів, є нестабільний політичний та економічний стан в деяких країнах регіону (Ізраїль, Ємен, Афганістан, Ірак), що негативно позначається на розвитку не тільки рекреаційної сфери, а й економіки загалом.

Oldenma becomhast

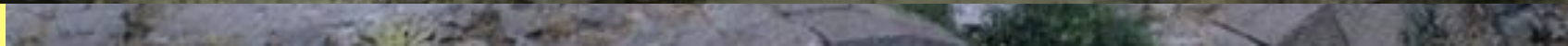
XXXXXXXXXX

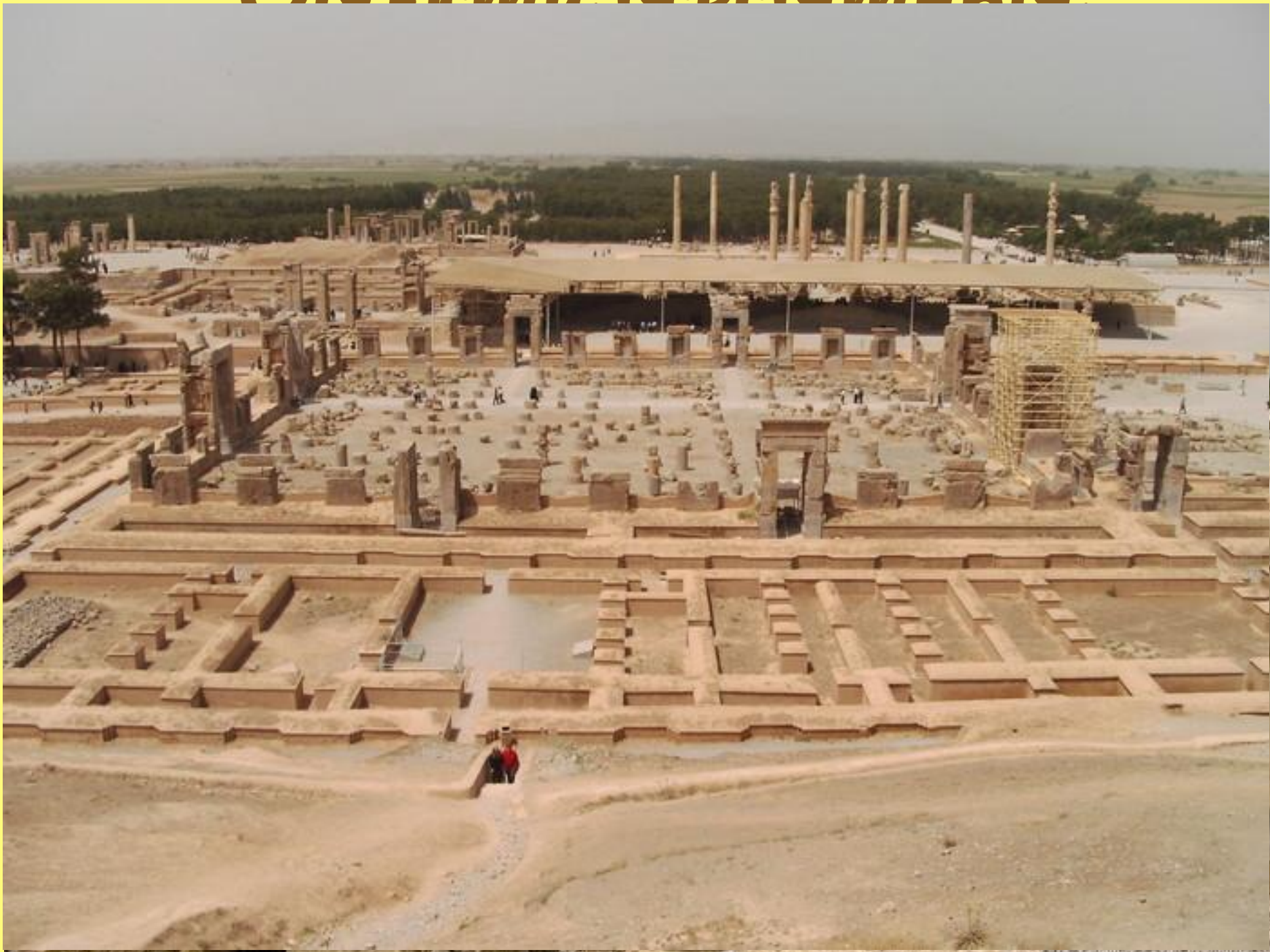

60 3

Οὐκ ἔστιν ὀλεσθηῖσα

ἡ πόλις ταύτη

Οὐκ ἔστιν ὁσέων ἅπαντων

ἡμετέρας πόλεως

Єрусалим – місто трьох релігій

Цикло нро Сайгбоцкы Араби

Інформація Частина взята з

сайту:

<http://geografica.net.ua/>

Цікавих Уроків!!!